

OORLOGSDAGBOEK VAN CARABINIER – CYCLIST FRANS CROES

Het oorlogsdagboek van grootvader Jan Frans Ghislene Croes (°24/06/1888 Hingene - †23/11/1966 Mortsel), douanier in het burgerleven. Hij woonde in de Kleine Inckstraat te Hingene. Herschreven na de oorlog van notities genomen aan het front. Hij was lid van de klas van 1908, lotnummer 43, en werd in het begin van de oorlog opgeroepen om bij de carabiniers/cyclisten te dienen. In het begin van de oorlog is hij verschillende keren ziek geworden. Hij had zieke darmen en is dus verschillende keren gehospitaliseerd geweest. Uiteindelijk is hij via Nederland/Engeland achter het front geraakt. Door zijn tekst blijkt dat hij wat eigenwijs was, en hij weigerde hoger op te klimmen uit principe (is wel dienstdoend korporaal geweest). De taalkwestie was duidelijk iets waar hij mee bezig was. Als cyclist heeft hij enorm veel gezien en is op veel plaatsen geweest, meestal achter het front in tweede of derde linie - de opsomming van plaatsnamen die de eigenaar van het dagboek maakte is zeer uitgebreid. Hij spreekt heel gedetailleerd, maar met veel gevoel. Tijdens zijn leven heeft hij nooit over de oorlog gepraat, en zijn zoon ook niet. Het dagboek is dus de enige getuigenis. Het dagboek eindigt in 1919 met het volgende gedichtje: "Naar het soldatenleven, dat valt niet pluis. Wij kunnen niet beter wezen, dan bij ons beminde thuis." Hoera, hoera, hoera. Lijst van plaatsnamen, chronologisch zoals ze voorkomen in het dagboek: Namen - Floreffe - Bioul - Maredsous, Stave, Philippeville, Mariembourg, Couvin, Rocroi(FR), Auvillers per trein tot Reims en verder naar Rouen, Darnenthal, Rouen en per schip over Le Havre naar Oostende, per trein tot Sint-Niklaas, Beveren-Waas en van daar uit ongeziene privé reisjes over Antwerpen naar Kontich, Hove, Edegem, Puurs, Hingene, uiteindelijk terug in depot Beveren-Waas, Zelzate, Male Sint-Kruis, vandaar privé tocht naar Seysel waar een zekere Emelie

woont die met hem samen in dienst was in Brussel, rue Crespel, Dudzele, Sint-Pieters Loon plage, Marais de Guines, Les Huttes, Brouckerque, Grand Mille Brugghe, Berques (hospitaal), Gravelines, terug naar Marais, Bourbourg, De Panne, Veurne (ziek per trein naar Calais, Marais de Guines, Calais, Fontgombault, per trein over Tours naar Paris Sud en te voet naar Paris Nord, trein naar Calais, tram tot Marais, Calais, per trein naar 't front in Oost-Vleteren, met de fiets terug naar Gravelines, Marais, West-Vleteren, Woesten, Elverdingen, Boezinge, franse Moeren, Boezinge, Moeren, Stuivekenskerke, Eggewaartskapelle, Avekapelle, Parijs, Bordeaux Dax Lourdes, Parijs, Pierru in Marais, Eggewaartskapelle, Lo Reninge, Oye, Loon Plage, Petit Fort Philippe, Marais, Oye, Leisele, Lo Reninge, Warhem, Bray-Dunes, de Panne, Oye, Bourbourg, luyghem, Eggewaartskapelle, Stuivekenskerke (gasaanval), Roesbrugge, Haringe, Woesten, Sint-Six, Noordschote, Eggewaartskapelle, Hondschote, Herzeele, Bray Dunnes, Parijs, Dunkerque, Adinkerke, Hondschote, Stuivekenskerke, Quaedypre, Woesten, Steenstrate, Klerken, Zarren, Hooglede, Houthulst, Oostvleteren, Staden, Houthulst, Hindenburglinie Hooglede, Handzame, Torhout, Zedelgem, Ruddervoorde, Wingene, Oedelem, Knesselare, Papingloo, Vosseslag, Assebroek, Maldegem, Evergem, Sleidinge, Zomergem, Sleidinge, Watervliet, eeklo, Gent, Sint-Amandsberg, Sint-Niklaas, Burcht, Turnhout, Mol, Leopoldsbrug, Hechtel, Lommel, Opitter, Bilzen, Aubel, Aken, Oldenhoven, Julich, Munchen Gladbach, Krefeld, Moeurs, Xanten, Emmerich, Kleve, Griet, Birten, Geldern, Niederkruchten, Geilenkirchen, Blomberg, Sint-Truiden, Waver.

Bijdrage gedaan door
[Hubert Croes](#)